

NOTE 17**PENSJONSKOSTNADER, -FORPLIKTELSE OG -MIDLER**

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene. Disse fastsettes på basis av aktuarberegninger eller en fast andel av den ansattes lønn. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Balanseført pensjon og forutsetninger

Millioner kroner	2012	2011
Nåverdi av opptjente pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	638	843
Virkelig verdi av pensjonsmidler	(521)	(445)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	117	398
Nåverdi av forpliktelse for ikke-fondsbaserte ordninger	80	111
Arbeidsgiveravgift	29	72
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (etter arbeidsgiveravgift)	226	581

Endringer i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser i løpet av året:

Pensjonsforpliktelser per 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	954	718
Nåverdi av pensjonsopptjening	33	28
Rentekostnad	25	29
Estimatendringer	(279)	189
Pensjonsutbetalinger	(13)	(11)
Forpliktelser ved planendring og oppkjøp	-	1
Pensjonsforpliktelser per 31. desember (ekskl. arbeidsgiveravgift)	718	954

Endring i virkelig verdi av pensjonsmidler:

Virkelig verdi av pensjonsmidler per 1. januar	445	383
Forventet avkastning på pensjonsmidler	19	21
Estimatendringer	22	16
Totalt tilskudd	47	35
Sum utbetalinger fra fond	(11)	(10)
Virkelig verdi av pensjonsmidler per 31. desember	521	445

Bevegelse i aktuarielle gevinster og tap innregnet i utvidet resultat:

Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat 01.01	297	100
Innregnet i utvidet resultat i perioden	(343)	197
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat 31.12	(46)	297
Utsatt skatt relatert til aktuarmessig tap innregnet i utvidet resultat	(13)	83
Akkumulert beløp innregnet i utvidet resultat etter skatt 31.12	(34)	214

I henhold til IAS 19 skal renten som benyttes til å diskontere pensjonsforpliktelsen, fastsettes ved bruk av foretaksobligasjoner av høy kvalitet, dersom det finnes et likvid marked for dette. Konsernet har tidligere benyttet renten for statsobligasjoner som diskonteringsrente, men har nå vurdert at det finnes et likvid marked for foretaksobligasjoner av høy kvalitet i Norge. Det er endring i de underliggende økonomiske forholdene knyttet til obligasjoner av høy kredittverdighet i Norge som har resultert i konsernets valg av diskonteringsrente.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:

	2012	2011
Diskonteringsrente	4,00%	2,80%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,00%	4,10%
Lønnsvekst	4,00%	3,25%
G-regulering	4,00%	3,25%
Årlig regulering av pensjoner, privat ordning	0,50%	0,10%
Årlig regulering av pensjoner, offentlig ordning	2,25%	2,50%

Resultateffekt pensjon

Samlede pensjonskostnader innregnet i resultatet:

Millioner kroner	2012	2011
Ytelsesplaner:		
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	33	28
Rentekostnad	25	29
Forventet avkastning på pensjonsmidler	(19)	(21)
Amortisering av planendringer	-	-
Arbeidsgiveravgift	7	5
Medlemsinnskudd	(2)	(1)
Arbeidsgivers tilskudd til ikke-balanseførte ytelsesplaner i utenlandske datterselskap	24	28
Pensjonskostnad, ytelsesplaner	68	68

Innskuddsplaner:

Arbeidsgivers innskudd	26	22
Sum pensjonskostnader	94	90

Totale pensjonskostnader er klassifisert som:

Lønnskostnader	88	82
Netto finansposter	6	8
Sum pensjonskostnader	94	90

Spesifikasjon pensjonsmidler

Millioner kroner		2012		2011
Egenkapitalinstrumenter	177	34%	142	32%
Rentebærende instrumenter	323	62%	285	64%
Eiendom	16	3%	4	1%
Annet	5	1%	13	3%
Virkelig verdi av pensjonsmidler	521	100%	445	100%

Forventet innbetaling til ytelsesplaner i Norge for perioden 1. januar 2013 - 31. desember 2013 er NOK 53 millioner.

Per 31. desember 2012	2012	2011	2010
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	747	1 026	767
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	521	445	384
Underdekning / (overdekning)	226	581	383
Erfarte estimatavvik på pensjonsforpliktelsene	(322)	213	71
Erfarte estimatavvik på pensjonsmidlene	22	16	(29)

Sensitivitetsanalyse

Infratek har foretatt en sensitivitetsanalyse på netto pensjonsforpliktelser og estimerte pensjonsrelaterte kostnader. Tabellene nedenfor viser hvilken effekt 1 prosentpoengs endring i diskonteringsrente, lønnsvekst og G-regulering har på netto pensjonsforpliktelse og pensjonsrelaterte kostnader, gitt de opprinnelige økonomiske forutsetningene som beskrevet i ovenstående tabell.

Sensitivitetsanalyse på netto pensjonsforpliktelse

Millioner kroner	Diskonterings-rente		Lønns-vekst		G-regulering	
Endring i prosentpoeng	+ 1 %	- 1 %	+ 1 %	- 1 %	+ 1 %	- 1 %
Netto pensjonsforpliktelser	(173)	234	52	(53)	107	(93)
Utsatt skatt- / skattefordel	(48)	66	15	(15)	30	(26)
Egenkapitaleffekt	124	(169)	(38)	38	(77)	67

Sensitivitetsanalyse på estimert pensjonsrelaterte kostnader

Millioner kroner	Diskonterings-rente		Lønns-vekst		G-regulering	
Endring i prosentpoeng	+ 1 %	- 1 %	+ 1 %	- 1 %	+ 1 %	- 1 %
Pensjonskostnad	(5)	7	3	(2)	2	(1)
Finanskostnad	(7)	9	2	(2)	4	(4)
Total pensjonskostnad	(12)	17	5	(5)	6	(5)

Estimatene er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2012. Faktiske resultater kan derfor avvike i vesentlig grad fra disse estimatene.

Pensjoner Norge

I henhold til norsk lov om obligatorisk tjenestepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon i alle norske selskaper. Konsernets obligatoriske tjenestepensjonsordninger (OTP) for de ansatte i Norge er tegnet i DNB og Storebrand.

Per 31. desember 2012 var 378 ansatte dekket gjennom ytelsesplaner fordelt i Hafslund Private pensjonskasse (77), Hafslund Offentlige pensjonskasse (236), Storebrand (7) og KLP (58). Det er 115 pensjonister pr 31. desember 2012 i ordningene, fordelt på Hafslund Private Pensjonskasse (8), Hafslund Offentlige pensjonskasse (45) og KLP (62). Det er få pensjonister relatert til ytelsesordningene i Hafslunds pensjonskasser da alle pensjonister ble overført til Hafslund ASA i forkant av børsnoteringen av Infratek ASA i desember 2007. Utover dette har konsernet innskuddsplaner. Ytelsesplanene i Hafslund konsernets to pensjonskasser som Infratek er en del av ble stengt fra 1. januar 2007. Dette innebar at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Siden januar 2007 er innskuddsplaner innført for nyansatte og ansatte som tidligere ikke var en del av en pensjonsordning i konsernets norske virksomhet.

Konsernet endret i 2011 regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av pensjoner. Konsernet har endret fra å føre estimatavvik, som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer

arbeidstakernes forventede gjennomsnittlige gjenværende opptjeningsstid, til å føre estimatawk som skyldes endringer i aktuariemessige forutsetninger eller grunnlagsdata over utvidet resultat etter avsetning for utsatt skatt.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. Reduseringen i pensjonsforpliktelsen i 2012 skyldes i hovedsak økt diskonteringsrente sammenlignet med foregående år. De aktuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger. De demografiske forutsetningene er basert på anbefaling fra Norsk Regnskapsstiftelse.

Konsernet endret i 2011 også klassifiseringen av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet. Konsernet endret klassifiseringen av netto pensjonskostnad som lønnskostnader til å fordele netto pensjonskostnad på lønnskostnader og netto finansposter, hvor periodens pensjonsopptjening klassifiseres som lønnskostnader og netto rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og beregnet avkastning på pensjonsmidlene klassifiseres som netto finansposter. Konsernet mener at det endrede regnskapsprinsippet gir mer relevant informasjon for brukeren av regnskapet.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser, hvor Infratek inngår, forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Infratek er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Infratek fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripoliser og skilles ut fra pensjonsforpliktelse og midler.

Som en følge av Infrateks kjøp av Fortums entreprenørvirksomhet ble Hafslunds eierandel i Infratek ASA redusert fra 64,6 prosent til 43,3 prosent. Dette medførte at Infratek søkte om uttredd av pensjonsordning i konsernforhold vedrørende ytelsesplaner i Hafslund konsernets to pensjonskasser i 2009. Det er etablert felles pensjonskasse etter prinsippene for uavhengige foretak i Lov 2005-06-10 nr 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak m.v. (forsikringsloven) § 7-2.

Øvrige demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningen av norske ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser er følgende; for dødelighet og uførhet benyttes livsforsikringsselskaperes tabell GAP2007.

Pensjonsmidlene er investert i egenkapitalinstrumenter, obligasjoner, eiendom og pengemarkedsplasseringer. Obligasjoner og pengemarkedsinstrumenter er utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Det er investert både i norske og utenlandske aksjer.

Pensjoner Sverige

Per 31. desember 2012 var det 419 "tjänstemän" ansatt i Infrateks svenske selskap med ITP (Industrins och handelns tilläggspension) ytelsesplan. Alle "tjänstemän" har i tillegg en ITPK innskuddsbasert plan. "Tjänstemän" med lønn over SEK 521 000 kroner kan velge alternativ ITP i valgt forsikringsselskap. 9 ansatte har av historiske grunner en alternativ ITP plan med høyere ytelse relatert til alders-, familie og sykepensjon. Infratek har kjøpt forsikring hos Alecta som forvalter og administrerer ITP pensjonsforsikringen. I tillegg kommer særskilt avgift i henhold til kollektivavtale om ekstrapensjon EFA-Sif, "Sveriges Ingenjörer och Ledarna", tilsvarende 0,8 % av lønn.

405 "Kollektivänställda" har Avtalspension SAF -LO; en innskuddsplan. I tillegg kommer særskilt avgift i henhold til kollektivavtale om ekstrapensjon EIO-SEF og EIO-SEF tilsvarende 1,0 prosent av lønn. Innskuddsplanen for "Kollektivänställda" administreres av Fora.

Den ytelsesbaserte ordningen for Infrateks ansatte fungerer som en innskuddsordning for konsernet hvor årlige premier kostnadsføres løpende. Konsernet har ingen pensjonsforpliktelser utover betaling av årlige pensjonspremier. Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Fripolisene forvaltes av de selskap den ansatte har hatt pensjonsopptjening. Infratek har ingen forpliktelse etter at den ansatte har mottatt en fripolise.

Pensjoner Finland

Alle selskap i Finland er forpliktet til å tegne obligatorisk tjenestepensjon for sine ansatte. De ansatte i Finland er omfattet av en obligatorisk tjenestepensjonsordning som er innskuddsbasert. Denne ordningen er forsikret i forsikringsselskapet Varma Pension Insurance Company

59 ansatte i det finske datterselskapet hadde tidligere, før selskapet ble kjøpt av Infratek, en ytelsesbasert tilleggspensjon i Fortum Pension Foundation. Denne ytelsesbaserte ordningen sikret en definert pensjon for disse ansatte dersom den obligatoriske ordningen ikke dekket dette beløpet. Når Infratek Finland Oy ble kjøpt av Infratek ble denne ytelsesbaserte avtalen erstattet med en supplerende pensjonsavtale i forsikringsselskapet Mandatum Life i Finland. Denne supplerende pensjonsavtalen blir finansiert gjennom årlige pensjonspremier for å dekke medlemmenes opptjente pensjonsytelser. Premiene blir betalt av Infratek Finland Oy. Den årlige premien dekker de forventede kostnadene knyttet til den supplerende pensjonsordningen og ingen ytterligere forpliktelser er knyttet til selskapet.

For disse 59 ansatte eksisterer det også en betinget forpliktelse ved eventuell oppsigelse initiert fra selskapets side. For nærmere informasjon om denne betingede forpliktelsen, se note 28.